

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับชีวิต ซึ่งบุคคลควรได้รับการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะการศึกษาจะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงชีวิต รัฐบาลได้มุ่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ดังที่ สมบัติ สุวรรณพิทักษ์, สมคิด พรหมจ้อย และ เสริมศรี ศิริพยัคฆ์ (2532) ได้กล่าวว่า กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนให้ได้รับการศึกษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีพื้นฐานการศึกษาในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรู้และทักษะทางด้านอาชีพสามารถนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิต ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนการให้บริการในด้านข่าวสารข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบความเคลื่อนไหวของ เหตุการณ์ในสังคม และใช้ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง

ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะพยายามสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา ให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ แต่ปัญหาช่องว่างของโอกาสทางการศึกษาก็ยังคงอยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะช่องว่างในการได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ระหว่างคนในเมืองกับคนในชนบทซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ จากข้อมูลในช่วงระยะ 4 - 5 ปีที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประมาณ 60% ไม่ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจากสภาพเช่นนี้ ก่อให้เกิดกลุ่มประชาชนที่เรียกได้ว่าเป็น "กลุ่มผู้พลาดโอกาสทางการศึกษา" (บุญเลิศ มาแสง, 2530) ซึ่งจากการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีลักษณะงานที่เสริมโอกาสทางการศึกษาพื้นฐาน และเก็บตกหรือผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยการให้ความรู้พื้นฐาน ซึ่งความรู้พื้นฐานเป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับ

ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาให้มีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนการได้รับข่าวสารข้อมูล ซึ่งกรมการศึกษา
 นอกโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการให้การศึกษาพื้นฐานและต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบายใน
 เรื่องของการศึกษาพื้นฐาน และต่อเนื่องในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 ว่า "เร่ง
 ขยายโอกาสและกระจายความเป็นธรรม ในการให้บริการการศึกษาพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง
 ที่มีคุณภาพ แก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนให้ทั่วถึง เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้
 การดำรงชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ" (กรมการศึกษานอกโรงเรียน,
 2535) โดยกิจกรรมการศึกษาด้านการศึกษาให้ความรู้พื้นฐาน ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดทำให้แก่
 ประชาชนได้แก่ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
 พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
 ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีเรียนแบบชั้นเรียน
 วิธีเรียนทางไกล วิธีเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เป็นหนึ่งในกิจกรรมของการให้บริการความ
 รู้พื้นฐานดังกล่าวข้างต้น โดยการจัดการศึกษาสายสามัญของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ผ่านมา
 ได้จัดดำเนินการ 3 รูปแบบคือ การศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ การศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์และการ
 การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก ซึ่งการจัดการศึกษาทั้ง 3 ประเภทนี้หลักสูตรและ
 วิธีการดำเนินงานเป็นอิสระ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, 2534) ต่อมากรมการศึกษา
 นอกโรงเรียนโดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษา
 ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 และการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 เป็นหลักสูตรการศึกษานอก
 วิทยาลัยสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.3)และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6)โดยเริ่ม
 ใช้หลักสูตรใหม่เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2530 เป็นต้นไป (สุภร ศรีแสน, 2530) ซึ่งหลักสูตรการ
 การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ได้จัดการเรียนการสอนเป็น 3 วิธี คือ วิธีเรียนแบบชั้นเรียน(ขร.)
 วิธีเรียนทางไกล (ทก.) วิธีเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือก
 เรียนได้ในเวลาเดียวกันทั้ง 3 วิธี (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, 2534) โดยวิธีเรียน
 แบบชั้นเรียน หรือการศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำนั้น เป็นการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนตามปกติเช่นเดียวกับ
 กับในระบบโรงเรียน การเรียนด้วยตนเองหรือสอบเทียบบุคคลภายนอกนั้น เป็นการศึกษาค้นคว้า

จากตำราด้วยตนเอง ไม่มีการเข้าชั้นเรียน ส่วนการเรียนทางไกลหรือการเรียนทางวิทยุและ
 วิทยุทัศน์ เค็ม เป็นการเรียนด้วยตนเองศึกษาจากคู่มือเรียน พังรายการจากวิทยุและเข้าพบกลุ่มตาม
 เกณฑ์ที่กำหนด

จากการที่มีกลุ่มผู้พลาดโอกาสทางการศึกษา และโดยลักษณะสภาพสังคม ที่ประชาชน
 กระจายกันอยู่ในชนบทมีมากเกินกว่าการบริการทางการศึกษาในรูปแบบปกติจะเข้าถึงได้ รวมทั้ง
 ประชาชนบางกลุ่มอาจติดหน้าที่การงานจนไม่สามารถมีเวลาเรียนแบบชั้นเรียนได้ ดังนั้นการศึกษา
 ทางไกลจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมกับผู้ที่มีการกิจมากรวมทั้งประชาชนที่อยู่ในชนบทห่างไกล ที่ไม่
 สามารถเรียนแบบชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติการศึกษานอกโรงเรียน ปีงบประมาณ 2534 ที่พบ
 ว่าจำนวนนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีเรียนทางไกล มีจำนวนมากกว่าวิธีการเรียนแบบอื่น ๆ (การศึกษา
 นอกโรงเรียน, 2534) การเรียนทางไกลนั้น กิจกรรมการพบกลุ่มเป็นหัวใจสำคัญของการเรียน
 เพราะการพบกลุ่มมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดพึ่งพาตนเอง (คิดเป็น) ต้องการปลูกฝังให้รู้จักการทำงาน
 ร่วมกันเป็นกลุ่ม และต้องการฝึกการฟังเชิงวิเคราะห์ โดยอาศัยครูประจำกลุ่มเป็นผู้กระตุ้นให้นัก
 ศึกษาทำกิจกรรมดังกล่าว ดังนั้น คุณภาพของการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล
 ส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูประจำกลุ่มเป็นสำคัญด้วย ดังที่ บุญชนะ อัดถาวร (2514) ได้
 กล่าวว่า "การศึกษาจะมีคุณภาพดีและบังเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ก็ต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลัง
 สำคัญ เพราะครูเป็นผู้ให้ความรู้ อบรมบ่มนิสัยและเตรียมผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี โดยเหตุนี้ ครูจึง
 เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนา "กำลังคน" นอกจากนั้น สุภร ศรีแสน (อ้างถึงใน
 บุญจพร วัชร์เทียมศิลป์, 2526) กล่าวว่า "ผู้ที่น่าจะมีบทบาทที่สุดที่จะช่วยฝึกให้คนคิดเป็นคือ ครู
 ซึ่งนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการฝึก เพราะทราบกันคืออยู่แล้ว ครูคือผู้ให้การศึกษา นั่นคือหน้าที่
 ที่สำคัญ และการศึกษาประการสำคัญข้อหนึ่งคือการคิดเป็นจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่า ครูจะต้องมีบทบาท
 สำคัญอย่างไร"

จะเห็นได้ว่า ครูประจำกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาดำเนินงานการ
 ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบทบาท
 หน้าที่ของครูประจำกลุ่มตามบทบาทที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดคือ 1) ประชาสัมพันธ์
 การเรียนการสอนทางไกลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ 2) ทำหน้าที่ครูธุรการของกลุ่ม เช่นจัด

ทําบัญชีนักศึกษา แผนการจัดกิจกรรม การพบกลุ่ม แนะนำ แนะนำและตรวจสอบการขึ้นทะเบียน ลงทะเบียนของนักศึกษา 3) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น ขอความร่วมมือและให้การให้การสนับสนุนกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล 4) พบกลุ่มผู้เรียน เพื่อทำกิจกรรม กลุ่ม ตามเวลาที่กำหนด 5) ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือการเรียนการสอนของนักศึกษา 6) ตรวจสอบฝึกหัด ข้อทดสอบ จัดทำคะแนนระหว่างภาคเรียน 7) รายงานผลการปฏิบัติงานต่อศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด ภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน 8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2535) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าบทบาทที่สำคัญในภาพรวมของครูประจำกลุ่มที่สามารถกระตุ้นให้การพบกลุ่มมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์คือ บทบาทในด้านประชาสัมพันธ์ บทบาทในด้านธุรการ บทบาทในด้านประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น บทบาทในการให้คำปรึกษา บทบาทในการประเมินผล หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ครูประจำกลุ่ม การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลน่าจะมีสมรรถภาพเหล่านี้ในการทำงาน แต่จากการติดตามผลการดำเนินงาน การศึกษานอกโรงเรียนวิธีเรียนทางไกลพบว่า การพบกลุ่มการศึกษา ประเภททางไกล ไม่เป็นไปตามหลักการการพบกลุ่ม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534) และจากการนิเทศติดตามผลการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญภาคเรียนที่ 1/2532 (อุดม เขยทิววงศ์, 2534) พบว่า ครูประจำกลุ่มทางไกลมีความถนัดในบางวิชา ทำให้เป็นปัญหาต่อการแนะนำและการแก้ปัญหาความไม่เข้าใจของนักศึกษา นอกจากนั้นยังพบว่า ครูประจำกลุ่มไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่เข้าใจหลักการพบกลุ่ม เช่นไม่จัดกิจกรรมกลุ่มให้นักศึกษาได้ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ไม่ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาสอบเทียบ เรือนวิชาชีพนักศึกษาเสียสิทธิในการสอบเทียบเรือนวิชาชีพนอกภาคเรียนนั้น ๆ ไป

สมรรถภาพของครูประจำกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากครูประจำกลุ่มจะต้องทำทุกอย่างที่จะทำให้งิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีนักศึกษามาลงทะเบียนเรียนอย่างต่อเนื่องมีนักศึกษามาพบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ครูประจำกลุ่มจะต้องทำหน้าที่ตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจมาสมัครเรียนซึ่งจะต้องอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนนั้นด้วยเมื่อมีนักศึกษาแล้ว ครูประจำกลุ่มจะต้องทำหน้าที่เป็นธุรการของกลุ่ม ช่วยแนะนำและแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา และประเมินผลนักศึกษา เมื่อสิ้นสุดการเรียนในแต่ละภาคเรียนจะเห็นได้ว่าภารกิจที่ครูประจำกลุ่มจะต้องรับผิดชอบมีมากมาย และเป็นภาระหน้าที่ที่หนักอึ้งยิ่ง ซึ่งถ้าหากครูประจำกลุ่มสามารถปฏิบัติตนตามบทบาท

หน้าที่ ตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดและปฏิบัติตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติ ก็จะทำให้การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกลดำเนินไปได้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นอกจากนั้นการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ประกอบกับวิธีเรียนทางไกลเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังกระจุกกระจายอยู่ในชนบท การเรียนทางไกลจึงเป็นวิธีการเรียนที่เอื้อต่อผู้เรียนที่จะสามารถประกอบอาชีพไปด้วยและเรียนไปด้วยพร้อมกัน และยังเอื้อต่อผู้เรียนที่อยู่ในชนบทที่การเดินทางไปเรียนไม่สะดวกอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถภาพครูประจำกลุ่ม 5 ด้าน คือ ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่และนำไปใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลในเขตภาคกลางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของครูประจำกลุ่ม ผู้ดำเนินงาน และนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล ตามการรับรู้ของครูประจำกลุ่ม ผู้ดำเนินงาน และนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถภาพของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ตามการรับรู้ของผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งกลุ่มการศึกษาทางไกล และกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเรียนที่ 1/2536 โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม คือ
 - 1.1 กลุ่มผู้ดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเขตภาคกลาง จำนวน 32 คน
 - 1.2 ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่ปฏิบัติงาน ภาคเรียนที่ 1/2536 ในภาคกลาง จำนวน 70 คน
 - 1.3 กลุ่มนักศึกษาคณะการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2536 เขตภาคกลางจำนวน 334 คน

2. สมรรถภาพของครูประจำกลุ่มที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้ นำมาจากบทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่มที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ซึ่งเป็นบทบาทที่สอดคล้องกับสมรรถภาพที่ครูประจำกลุ่มพึงจะมี ใน 5 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 สมรรถภาพด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา
 - 2.2 สมรรถภาพด้านการประชาสัมพันธ์
 - 2.3 สมรรถภาพด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
 - 2.4 สมรรถภาพด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม
 - 2.5 สมรรถภาพด้านการประเมินผล

3. ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

3.1.1 ผู้ดำเนินงาน

3.1.2 ครูประจำกลุ่ม

3.1.3 นักศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ สมรรถภาพที่พึงประสงค์

ใน 5 ด้านคือ

3.2.1 สมรรถภาพด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา

3.2.2 สมรรถภาพด้านการประชาสัมพันธ์

3.2.3 สมรรถภาพด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

3.2.4 สมรรถภาพด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม

3.2.5 สมรรถภาพด้านการประเมินผล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สมรรถภาพของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูประจำกลุ่มในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการแนะแนวและแก้ปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการของกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม ด้านการประเมินผล

ครูประจำกลุ่ม หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการพบกลุ่ม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ในเขตภาคกลาง

ผู้ดำเนินงาน หมายถึง ผู้รับผิดชอบงานการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลาง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา สายสามัญ และเจ้าหน้าที่งานการศึกษาทางไกล

นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลาง ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536

ประสบการณ์การเป็นครูประจำกลุ่ม หมายถึง ระยะเวลาที่ทำการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนทางไกล

การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิธีเรียนทางไกล หมายถึง การจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการศึกษายทเรียนด้วยตนเอง พังรายการวิทยุ และพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในเขตภาคกลางเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับบทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่มให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาทางไกล
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการฝึกอบรมเสริมการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในเขตภาคกลางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น